

Κοινή Γεωργική Πολιτική και γεωργία: τάσεις και προκλήσεις

*"Κοινή Γεωργική Πολιτική: Εξέλιξη-Προκλήσεις-Προοπτικές"
Επιστημονική ημερίδα ΕΤΑΓΡΟ
Θεσσαλονίκη, 31 Ιανουαρίου 2016*

*Τάσος Χανιώτης
Διευθυντής*

*Οικονομικές αναλύσεις, προοπτικές, αξιολογήσεις, επικοινωνία
ΓΔ Γεωργίας και Ανάπτυξης Υπαίθρου
Ευρωπαϊκή Επιτροπή*

Περιγραμμα

- 1. Προκλήσεις για την ευρωπαϊκή γεωργία**
- 2. Η αμφίσημη σχέση γεωργίας και απασχόλησης**
- 3. Ο ρόλος της ΚΑΠ και των προτεραιοτήτων της**

Περιγραμμα

- 1. Προκλήσεις για την ευρωπαϊκή γεωργία**
2. Η αμφίσημη σχέση γεωργίας και απασχόλησης
3. Ο ρόλος της ΚΑΠ και των προτεραιοτήτων της

Οι προκλήσεις για την γεωργία είναι ευρύτερες

Οι τρείς άξονες της βιώσιμης ανάπτυξης διαπλέκονται

Η γεωργία θα αντιμετωπίζει πάντα καθαρά οικονομικές προκλήσεις...

...αλλά ταυτόχρονα αυξάνονται οι περιβαλλοντικές πιέσεις που δέχεται...

...και διευρύνονται οι περιφερειακές και κοινωνικές της διασυνδέσεις.

Προκλήσεις της γεωργίας της ΕΕ

Μακροοικονομικό και
εμπορικό περιβάλλον

Αλληλεπίδραση
προσφοράς και ζήτησης

Πληθυσμιακές και
διατροφικές τάσεις

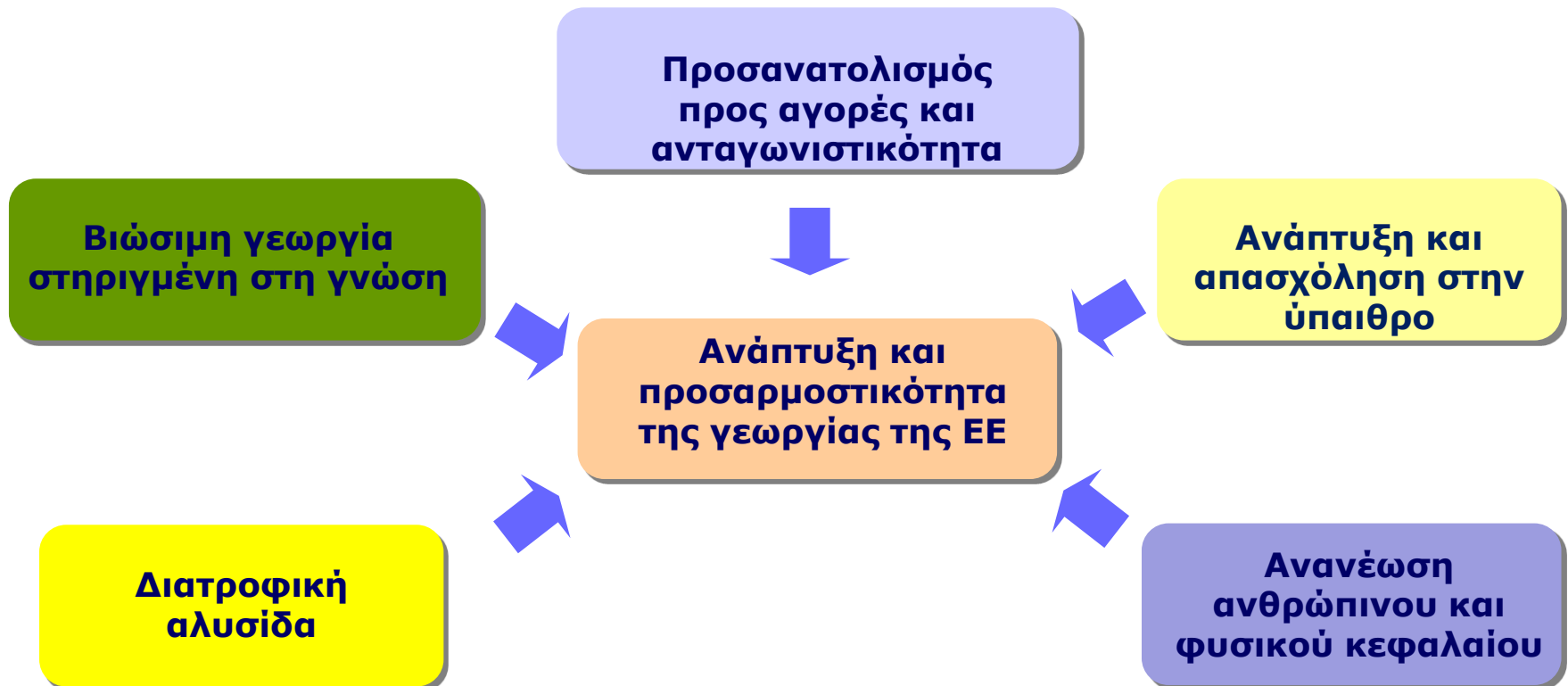

Κλίμα, ενέργεια και
φυσικοί πόροι

Προοπτικές τιμών και εισοδημάτων:
αυξημένη αβεβαιότητα

Μακροπρόθεσμες προτεραιότητες

Ο ρόλος των τιμών στις νέες προκλήσεις

Τρεις παράλληλες εξελίξεις στον τομέα των τιμών

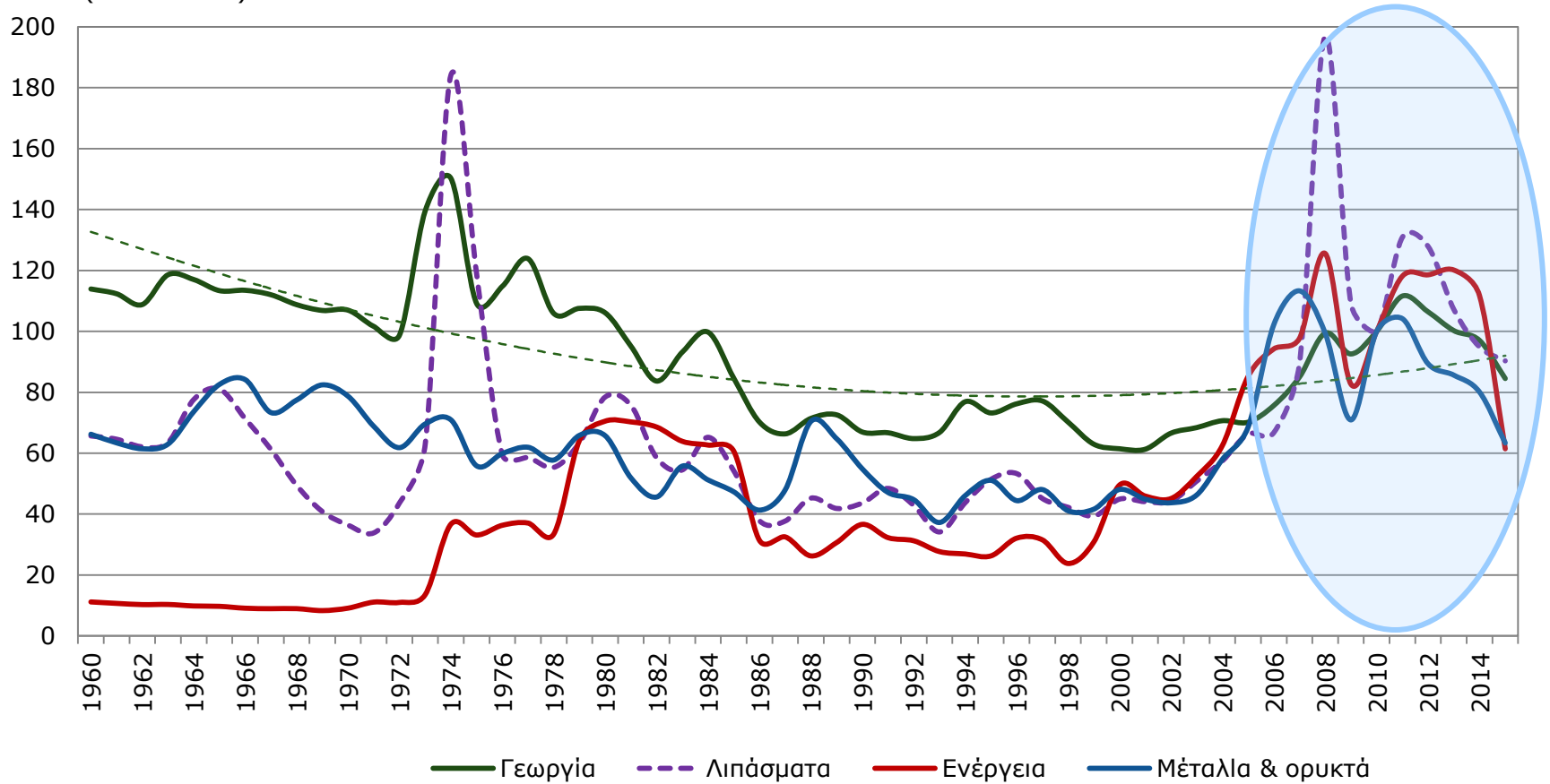
Η αυξημένη διακύμανση (αληθινή ή μη) κεντρίζει την προσοχή...

...το μελλοντικό επίπεδο δημιουργεί τα περισσότερα ερωτήματα...

...αλλά η συν-διακύμανση των τιμών ίσως επηρεάζει περισσότερο τη γεωργία

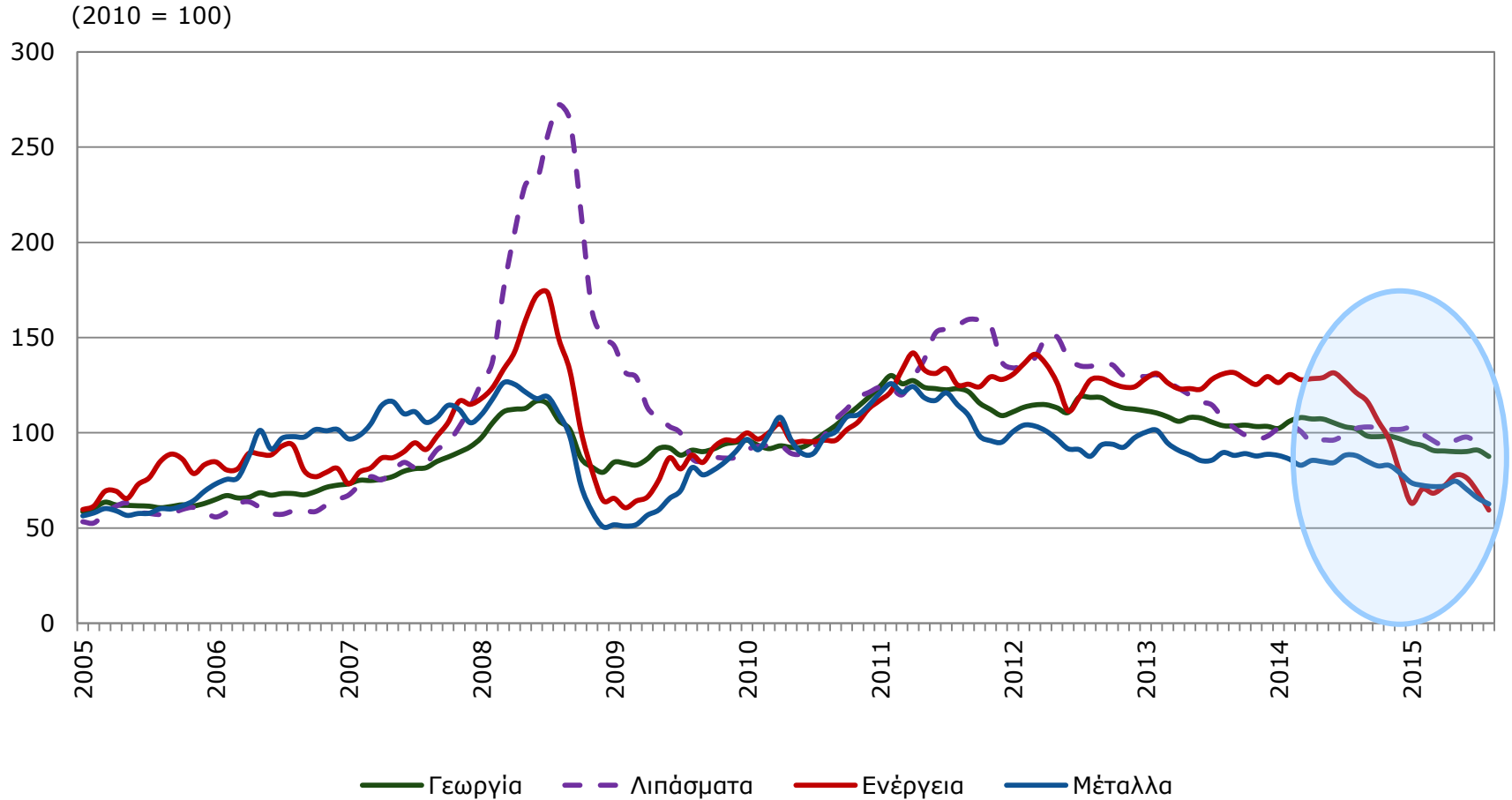
Τάσεις πραγματικών τιμών εμπορευμάτων

(2010 = 100)

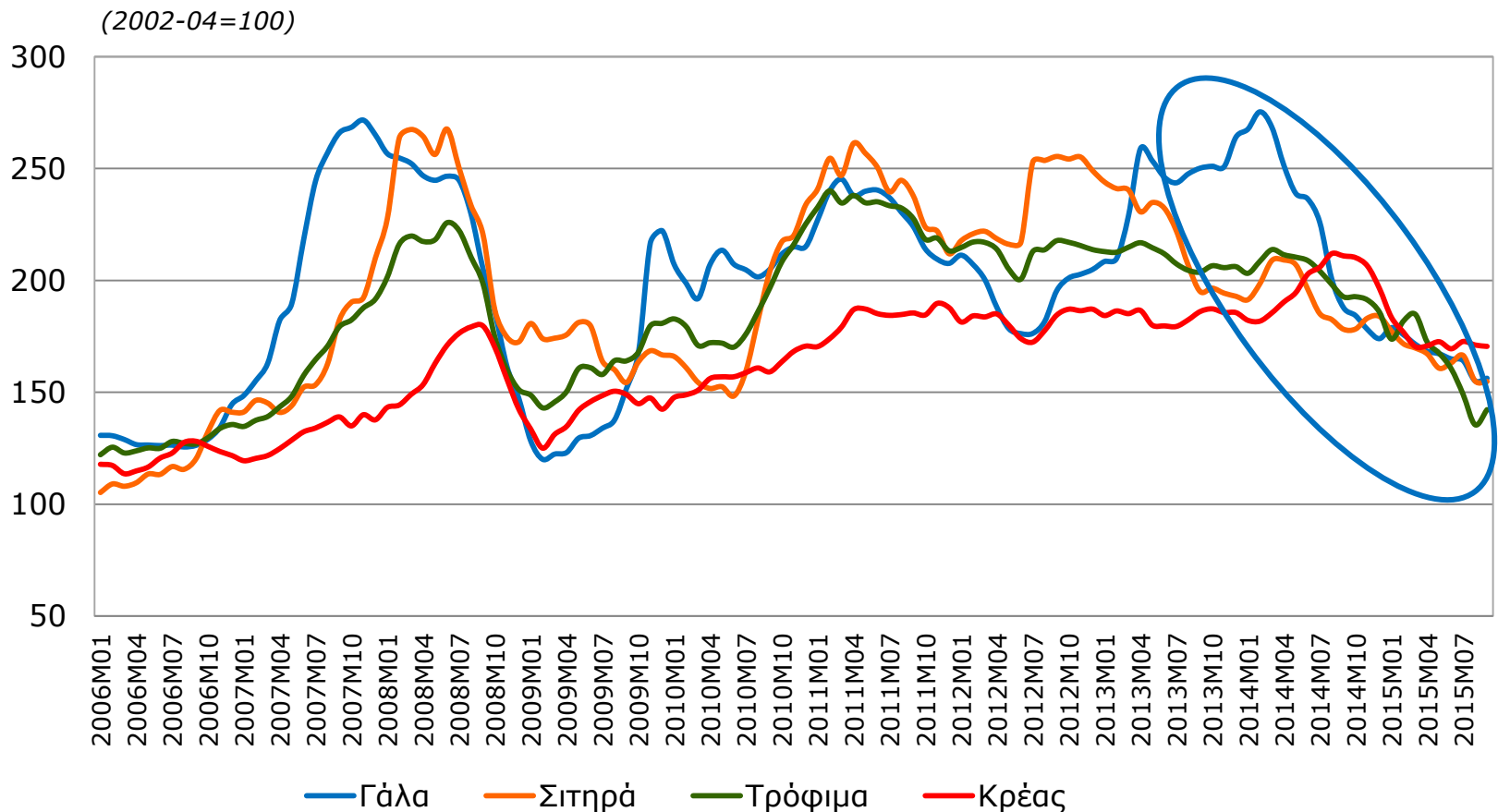
Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα

Τάσεις ονομαστικών τιμών εμπορευμάτων

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα

Τάσεις πραγματικών γεωργικών τιμών

Πηγή: Παγκόσμιος Οργανισμός Τροφίμων

Περιγραμμα

1. Προκλήσεις για την ευρωπαϊκή γεωργία
- 2. Η αμφίσημη σχέση γεωργίας και απασχόλησης**
3. Ο ρόλος της ΚΑΠ και των προτεραιοτήτων της

Ανάπτυξη και απασχόληση

Η αμφίσημη σχέση γεωργίας και απασχόλησης

Ο πρωτογενής τομέας χαρακτηρίζεται από μείωση της απασχόλησης...

...αλλά νέες θέσεις δημιουργούνται κατά μήκος της διατροφικής αλυσίδας...

...ενώ ο ρόλος των υπηρεσιών στην ύπαιθρο συχνά υποτιμάται

Περιγραμμα

1. Προκλήσεις για την ευρωπαϊκή γεωργία
2. Η αμφίσημη σχέση γεωργίας και απασχόλησης
3. Ο ρόλος της ΚΑΠ και των προτεραιοτήτων της

Ο ρόλος της ΚΑΠ και των προτεραιοτήτων της

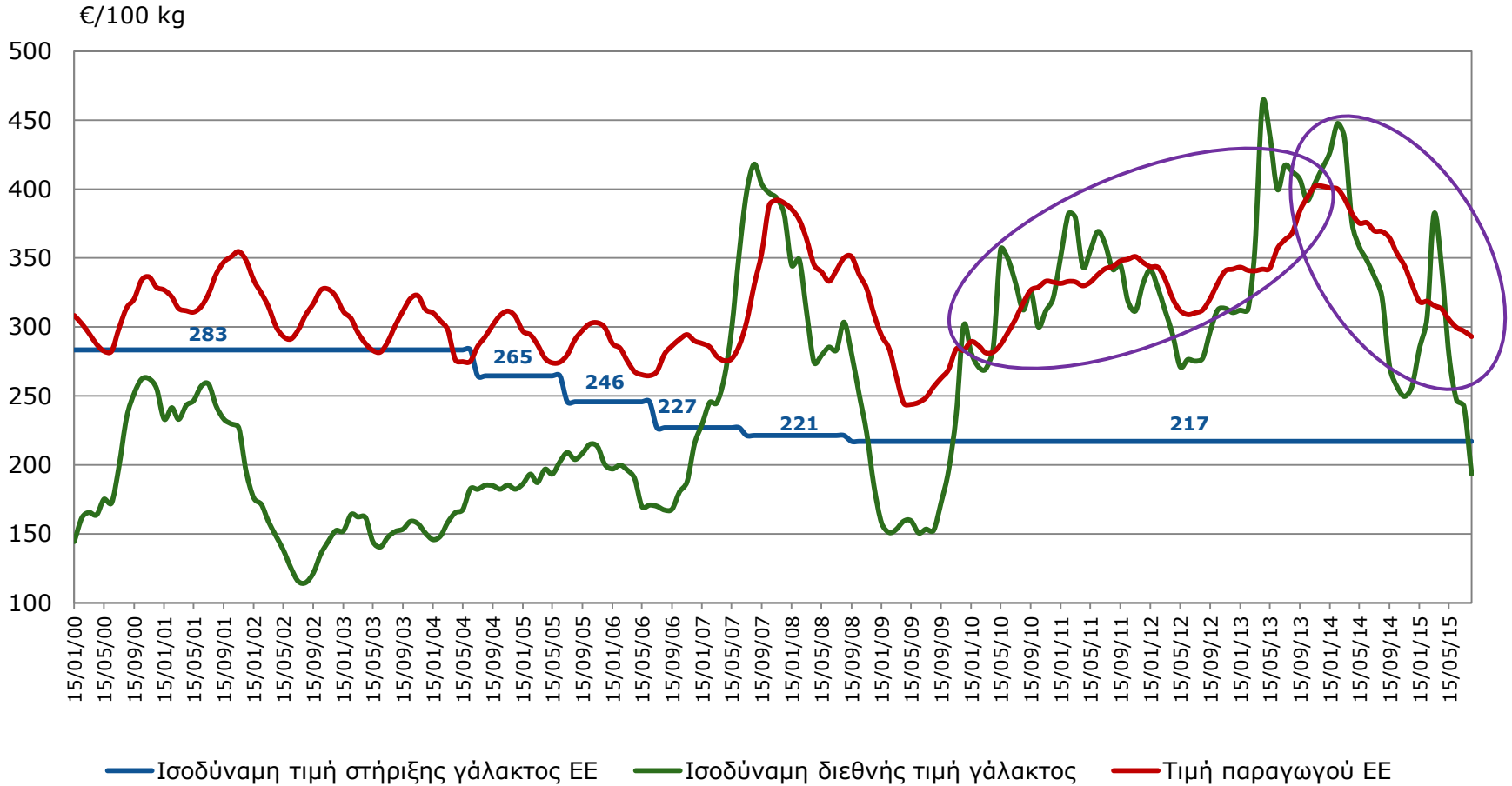
Επιλέγοντας ανάμεσα σε στήριξη εισοδήματος ή τιμών

Οι ίδιοι στόχοι στήριξης του γεωργικού εισοδήματος...

...οδηγούν σε πολύ διαφορετικά μέσα επίτευξής του...

...και ακόμη διαφορετικότερα αποτελέσματα

Ένα πρόσφατο παράδειγμα – αγορά γάλακτος

Πηγή: ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

Βραχυπρόθεσμες προκλήσεις και ευρύτερη σκοπιά

Τι βρίσκεται πίσω από την πρόσφατη κρίση στο γαλακτοκομικό τομέα;

- Η αύξηση (2013 and 2014) του ζωικού κεφαλαίου, ανατρέποντας μακροχρόνια τάση
- Η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας, που επηρεάζει όλες τις χώρες
- Μακροοικονομικές εξελίξεις (πετρέλαιο, ισοτιμίες) που συμπιέζουν τιμές εμπορευμάτων

Η κύρια απάντηση της ΕΕ ήταν να στοχεύσει τη στήριξη του εισοδήματος

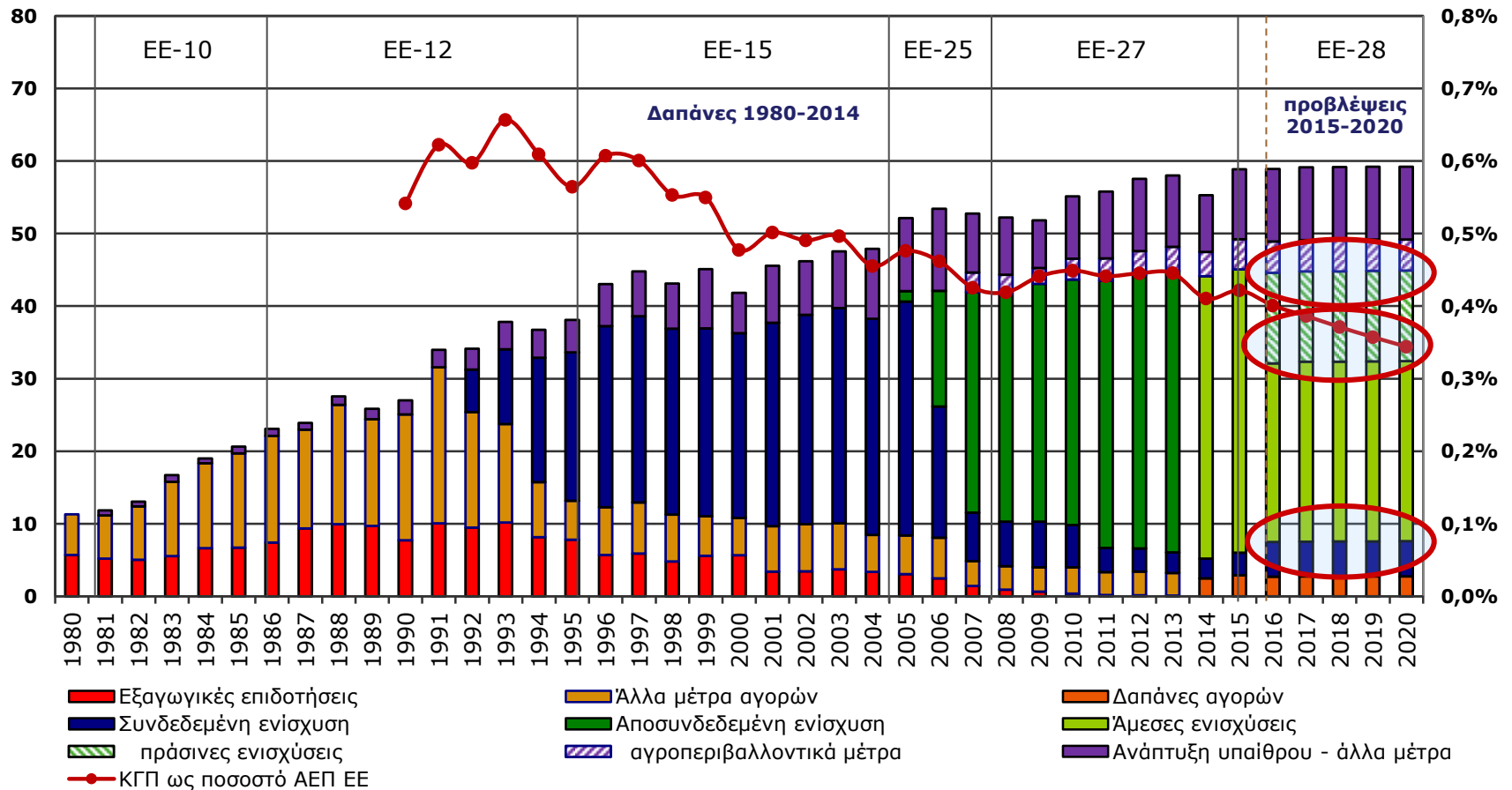
- Αντιμετωπίζοντας άμεσα τις ελλείψεις ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί
- Σταθεροποιώντας τις αγορές μεγιστοποιώντας τη χρήση υπαρχόντων μηχανισμών
- Αναδεικνύοντας προβλήματα στη λειτουργία της διατροφικής αλυσίδας

Η κύρια απάντηση της ΕΕ δεν ήταν να αναπληρώσει τα μηνύματα των τιμών

- Υψηλότερες τιμές σε συνθήκες υπερπροσφοράς θα εντείνουν την πίεση στις τιμές
- Ο μακροπρόθεσμος προσανατολισμός της ΚΑΠ προς ανταγωνιστικότητα συνεχίζεται
- Αντίστοιχες πιέσεις τιμών εμφανίζονται και αλλού ανεξαρτήτως ασκούμενης πολιτικής

Η πορεία αλλαγών και δαπανών ΚΓΠ - 1980-2020

δισ. ευρώ (τρέχουσες τιμές)

Source: DG AGRI.

Η ΚΑΠ ιδωμένη από εναλλακτικές σκοπιές

Η γεωργία ως ο τομέας του 2 % (του ΑΕΠ)

- *Η έμφαση σε στενά συμφέροντα την καθιστά ευάλωτη λόγω μικρού μεγέθους*
- *Η περαιτέρω κατάτμηση στόχων ανά προϊόν διαιρεί αντί να ενώνει προτεραιότητες*
- *Η ΚΑΠ αναγκάζεται να δικαιολογεί πόρους αντί να εξηγεί ευρύτερους στόχους*

Η γεωργία ως ο τομέας του 50 % (της χρήσης γης)

- *Η χρήση της γης είναι ο νέος άξονας πολλαπλών δράσεων της ΚΑΠ*
- *Ευρύτερες περιφερειακές προτεραιότητες συνδέουν ΚΑΠ και απασχόληση*
- *Τεχνολογία και καινοτομία δημιουργούν ευκαιρίες και προκλήσεις για παραγωγικότητα*

Η γεωργία ως ο τομέας του 100 % (της διατροφής)

- *Η διατροφή, επηρεαζόμενη από καταναλωτικές τάσεις, ενοποιεί πολιτική και αλλαγές*
- *Πολύπλοκες διασυνδέσεις γεωργίας και υπαίθρου ενισχύουν απασχόληση και ανάπτυξη*
- *Η διατροφική αλυσίδα και η λειτουργία της αποτελούν πλέον κεντρική προτεραιότητα*

Η ΚΑΠ ως ευκαιρία για την ελληνική γεωργία

Τα υπέρ...

- Οι πόροι (19,5 δις € για 2014-20) που διατίθενται στην ελληνική γεωργία
- Ο γενικός προσανατολισμός, που ευνοεί τομείς ελλ. συγκριτικών πλεονεκτημάτων
- Η ενίσχυση του εξαγωγικού προσανατολισμού της γεωργίας ποιότητας

...τα δυνητικά υπέρ...

- Η αναγκαιότητα κοινού εθνικού στρατηγικού πλαισίου συντονισμού κοινοτικών πόρων
- Η δυνατότητα εξειδίκευσης των προτεραιοτήτων μέτρων ανάπτυξης υπαίθρου
- Το μοντέλο εσωτερικής αναδιανομής των άμεσων ενισχύσεων

...και οι προκλήσεις

- Οι απαιτήσεις της ΚΑΠ σε διοικητικούς μηχανισμούς εφαρμογής και ελέγχου
- Το γενικότερο οικονομικό και χρηματοδοτικό περιβάλλον
- Η έλλειψη ενός συμβουλευτικού μηχανισμού (παρά τις εξαιρέσεις)

Αναλύσεις:

http://ec.europa.eu/agriculture/index_en.htm

http://ec.europa.eu/agriculture/policy-perspectives/index_en.htm

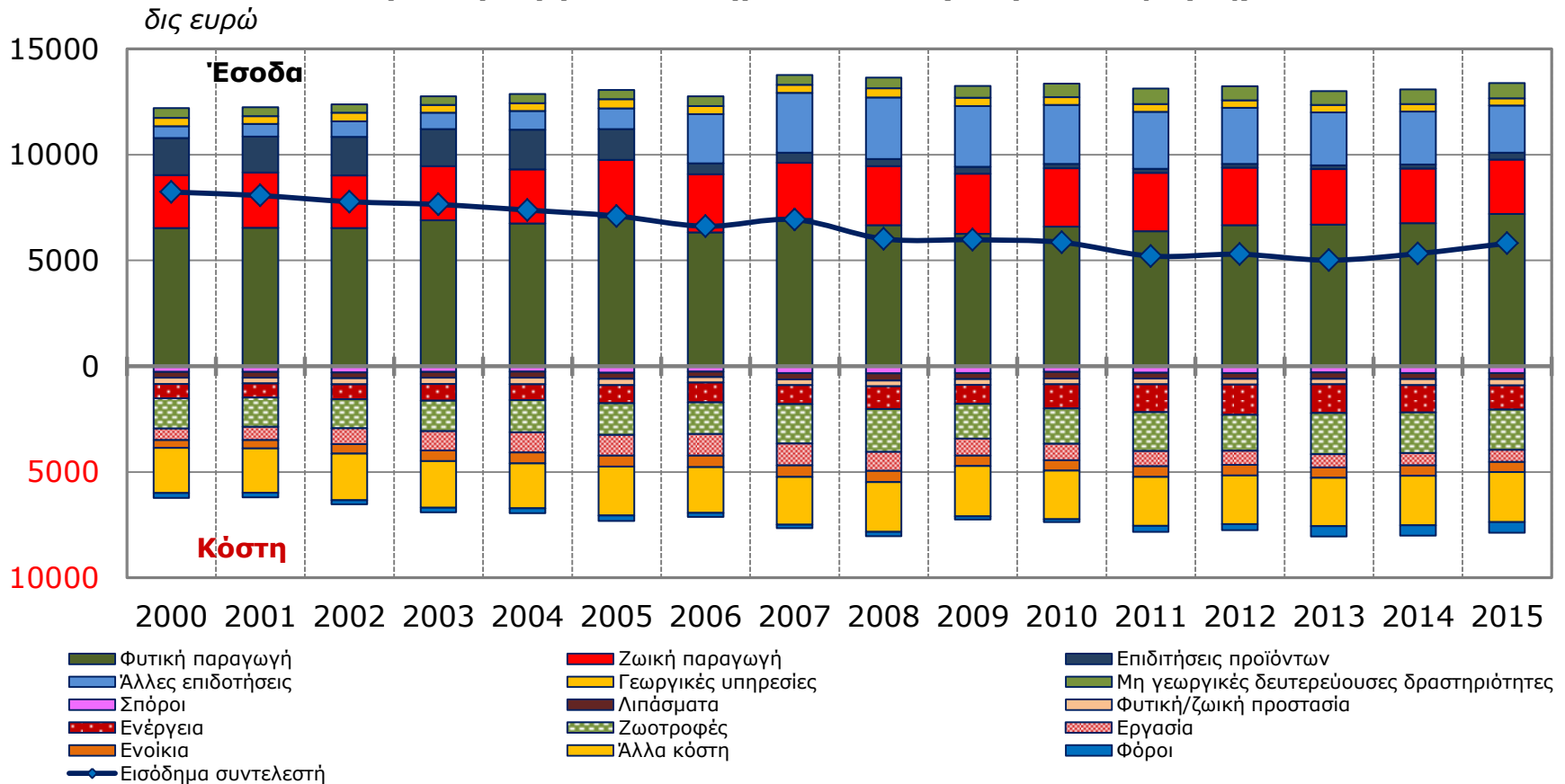
http://ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/index_en.htm

http://ec.europa.eu/agriculture/trade-analysis/index_en.htm

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Εξέλιξη γεωργικού εισοδήματος (πραγματικό)

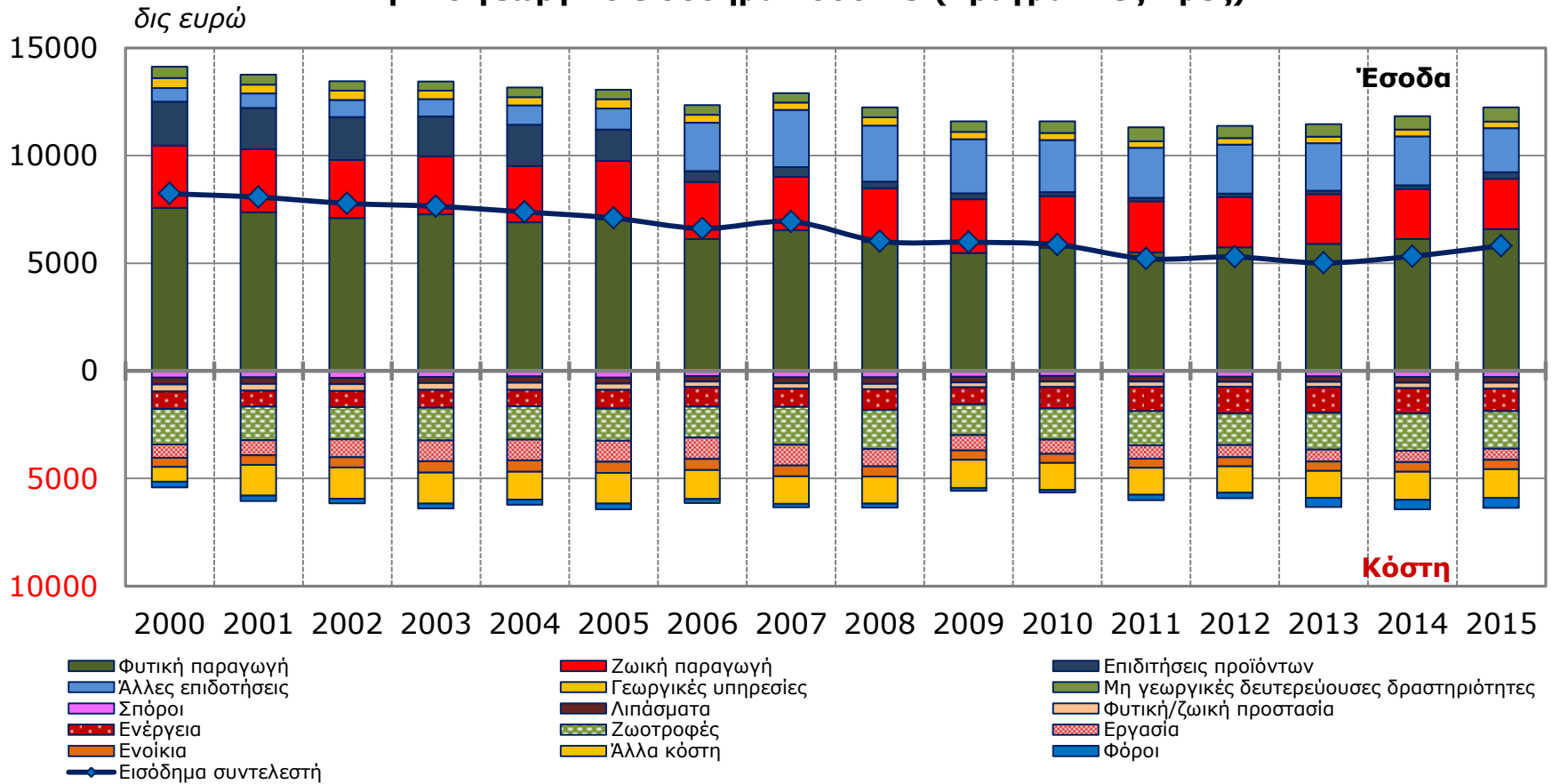
Ελληνικό γεωργικό εισόδημα 2000-15 (ονομαστικές τιμές)

Πηγή: EUROSTAT

Εξέλιξη γεωργικού εισοδήματος (ονομαστικό)

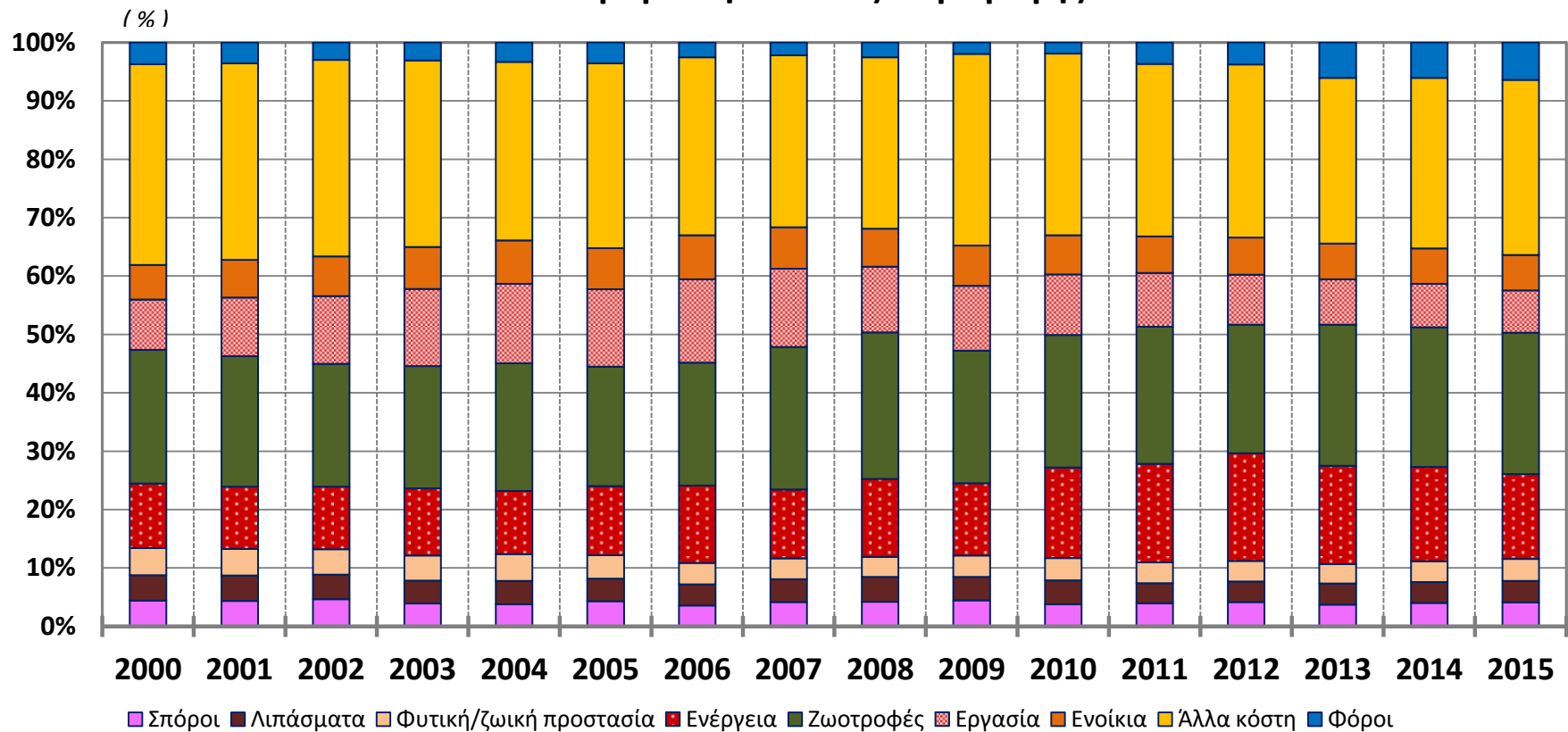
Ελληνικό γεωργικό εισόδημα 2000-15 (πραγματικές τιμές)

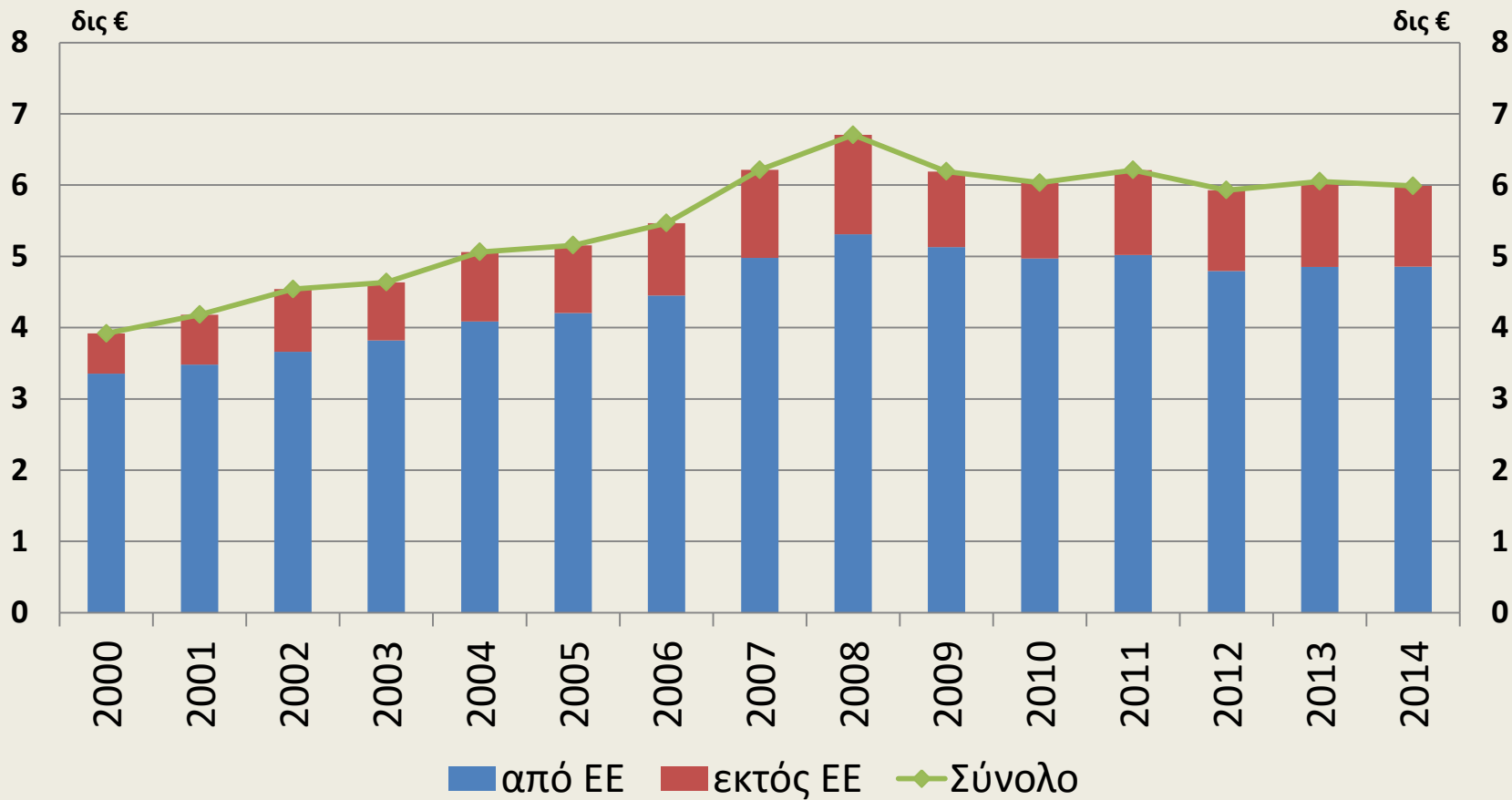
Πηγή: EUROSTAT

Διάρθρωση κόστους ελληνικής γεωργικής παραγωγής

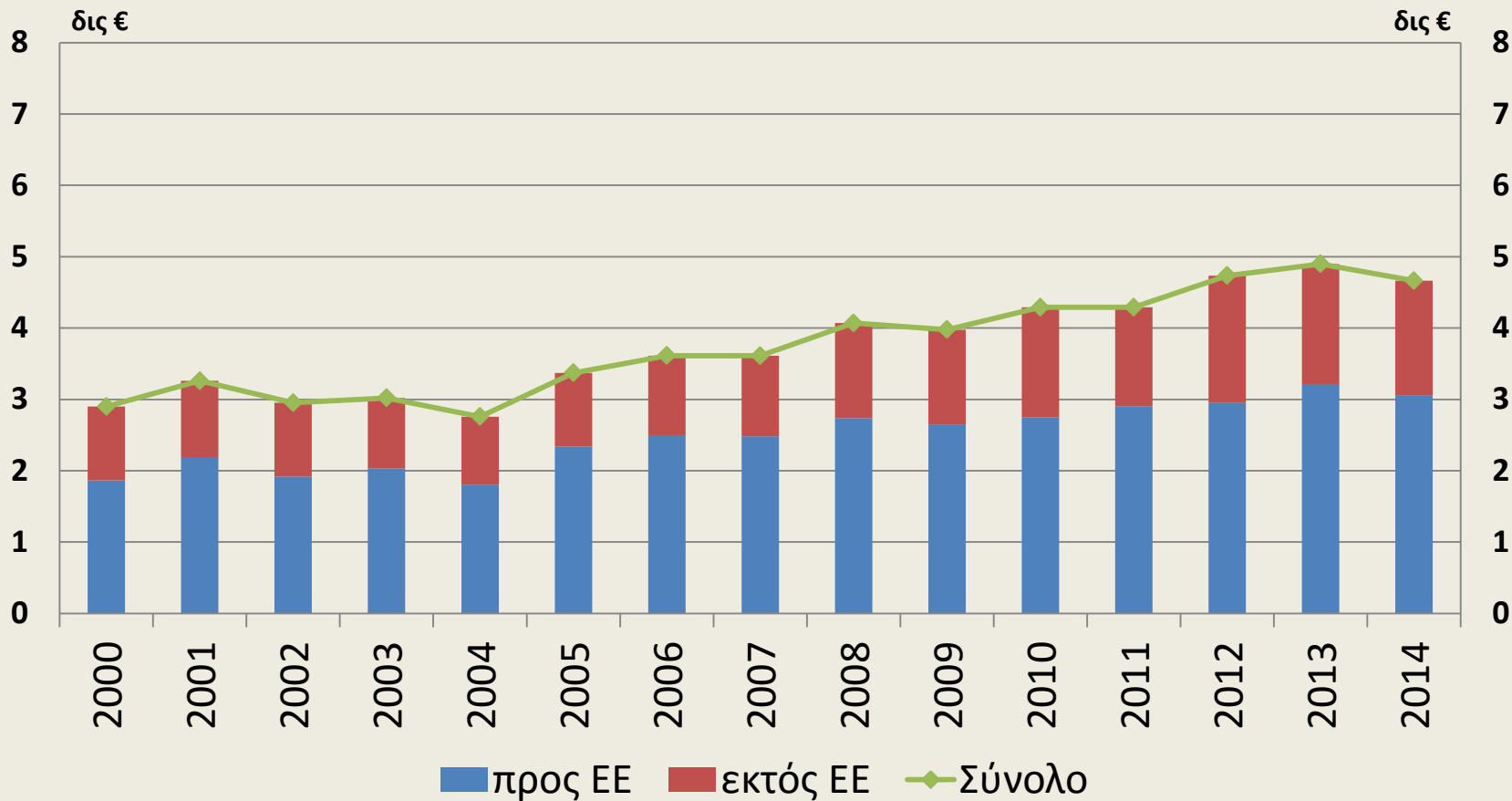
Διάρθρωση κόστους παραγωγής

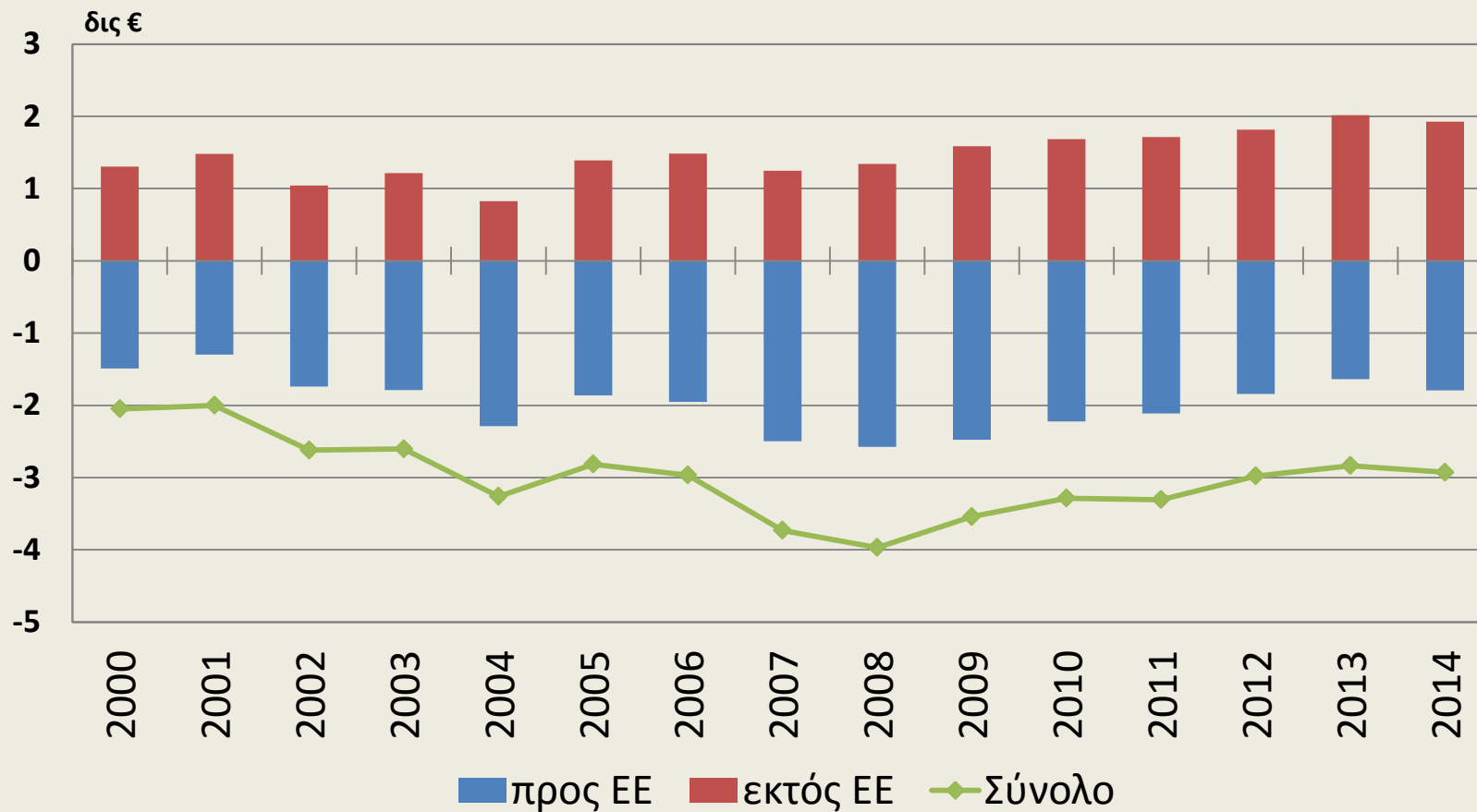
Εισαγωγές γεωργικών προϊόντων στην Ελλάδα

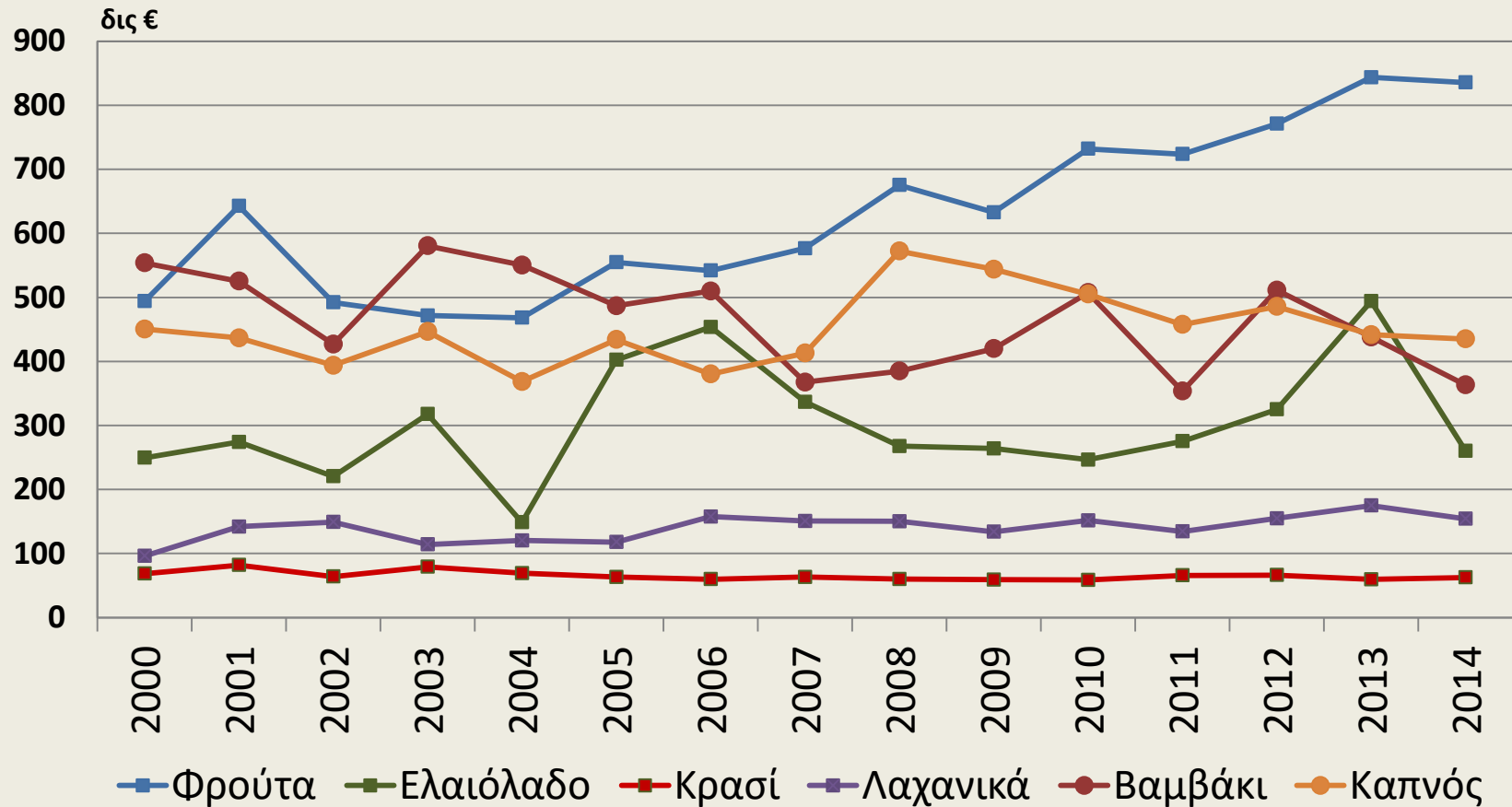
Εξαγωγές ελληνικών γεωργικών προϊόντων

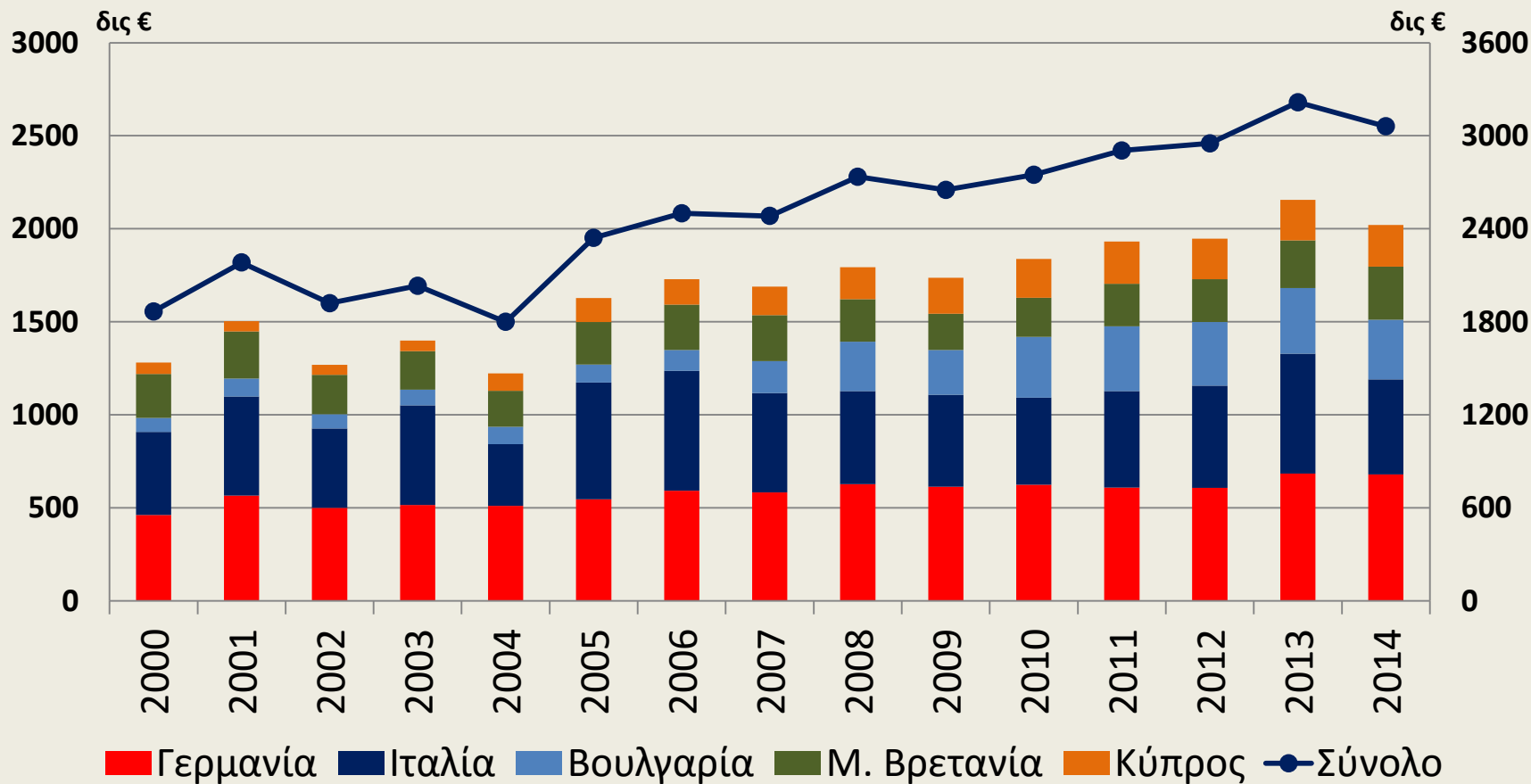
Ισοζύγιο ελληνικών γεωργικών προϊόντων

Εξαγωγές ελληνικών γεωργικών προϊόντων

Προορισμός ελληνικών γεωργικών προϊόντων εντός ΕΕ

Προορισμός ελληνικών γεωργικών προϊόντων εκτός ΕΕ

